

ACTA DE LA REUNIÓ DEL GRUP IMPULSOR DEL PROCÉS PARTICIPATIU PER AL TEATRE ARNAU

Centre Cultural Albareda
26 de gener de 2017 – 18.00h

Assistents:

Ajuntament de Barcelona:

Gala Pin, regidora de Participació i Districtes i de Ciutat Vella; Laia Forné, Direcció de Democràcia Activa i Descentralització de la Regidoria de Participació i Districtes; Orland Blasco, tècnic de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització de la Regidoria de Participació i Districtes; Valentí Oviedo, Gerent de l'ICUB; Carles Sala de l'ICUB.

Entitats i col·lectius:

Enric March, plataforma Salvem l'Arnau

Núria Vila, La Col, SCCL

Borja Lozano, Neus Molina, Javier Rodrigo, Silvia Cortés, plataforma Recuperem l'Arnau

Carla Rovira, Roger Vidal, Rocío Manzano, Laia Ricart, Col·lectiu de Companyies Independents de Teatre de Catalunya

Anna Salgado Taleus i Josep Maria Cortadellas Centre Cultural Albareda

Òscar Esteban, Fundació Tot Raval

Javier Velasco, Gegants Poblesec

Joan Tarrida, Fem Sant Antoni

Silvia Capell, Associació de Professionals del Circ de Catalunya (APCC)

Eva Lázaro, associació de Joves TEB i Ravalnet

Julio Álvarez, Teatre Tantarantana

Sílvia Capell, APCC

Lídia García, Cotxeres Borrell

Maria Casas, Taula del Raval

Enric Francès, Coordinadora d'Entitats del Poble Sec

Resum de la sessió:

Gala Pin, regidora de Participació i Ciutat Vella, fa la introducció de la sessió explicant breument els antecedents i el per què de la convocatòria, per tal de contextualitzar-la. Assenyala que es troben a la recta final d'aquesta primera fase del procés participatiu, i introdueix la feina que es presentarà al llarg de la sessió.

A continuació, la Laia Forné, de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització de la Regidoria de Participació i Districtes explica, a grans trets, el calendari, esmenant que la última reunió serà la

de presentació del Pla Funcional, que és el que donarà peu al concurs. Per tant, es disposa de 2 o 3 setmanes per a tancar el projecte cultural i el Pla funcional.

L'Oriol Martori exposa l'ordre del dia i, seguidament, la Núria Vila explica i presenta algunes pinzellades de l'estudi Patrimonial de l'Arnau que està realitzant l'Observatori d'Espais Escènics. L'objectiu d'aquest estudi és respondre a la pregunta de com recuperem l'Arnau i detectar els elements essencials a conservar que li donen identitat i caràcter. Aquest document, alhora, servirà per a que els arquitectes concursants enfoquin la recuperació i la rehabilitació del teatre a les seves propostes.

A continuació, s'obre un torn de paraula obert i l'Enric March, de Salvem l'Arnau, comenta que hi ha tres etapes de l'Arnau amb elements molt diferents en cadascuna d'elles. Per tant, en algun moment s'haurà de decidir quin és l'Arnau que es vol preservar.

Donat que la divisió de l'espai de les llotges no es podrà mantenir perquè no compleixen la normativa, això acabaria portant a suprimir-les. Per tant, l'Arnau de 1915 els donaria la possibilitat de posar la mirada en l'Arnau més antic i, en aquest cas, considera que seria la solució més adient. Tanmateix, creu que construir l'Arnau de 1982 no té gaire sentit, ja que es tracta d'una versió del teatre que amaga tots els detalls del teatre popular que era al 1903.

La Núria Vila comenta que hi està d'acord, ja que així s'evitaria també sobrecarregar l'Arnau.

L'Oriol Martori apunta que hi ha d'haver un equilibri entre la funció i la història patrimonial de l'edifici. Les llotges, per la seva banda, al no complir la normativa limiten molt l'ús que podrà tenir el teatre. Per tant, recuperar l'Arnau de 1903 els obra més possibilitats a que sigui un espai més polivalent.

A continuació, l'Anna González explica les principals conclusions del "Resum d'acords del procés participatiu per al Teatre Arnau", un document redactat per URBANing i la Fundació Ferrer i Guàrdia, que té l'objectiu de reflectir i veure els acords presos al voltant de l'Arnau durant el procés participatiu, i que, alhora, és la base per a la redacció del Pla Funcional i del Projecte Cultural del Teatre Arnau.

Seguidament, la Laia Forné esmena que la proposta de projecte que es presentarà a continuació es tracta del primer punt de partida, a partir de tot el que ha anat sortint al llarg del procés i les conclusions expressades. D'aquí a la propera sessió, per tant, s'ha d'acabar d'anar donant forma al projecte. Remarca, a més, que el projecte és del Grup Impulsor i, per tant, aquest se l'ha de fer seu.

La Sílvia Duque introdueix breument la intenció que se li ha volgut donar al Projecte cultural de l'Arnau. Comenta que s'ha intentat donar forma homogènia i unitària a les tres esferes exposades, agrupant les idees o sessions i no mostrant-les de manera tan segmentada com al document d'acords. Addicionalment, degut a certes demandes rebudes, s'ha ampliat el projecte incloent un apartat de "L'Arnau un teatre reivindicat per la ciutadania" i ampliant l'aparta de "El Paral·lel".

D'aquesta manera, La Sandra Gómez presenta el document per a valorar conjuntament que cal afegir, aportacions, comentaris, esmenes, etc. S'explica el contingut dels diferents apartats del projecte cultural del Teatre Arnau. Un cop acabada l'explicació, s'obre un torn de paraula obert per a les diferents aportacions i esmenes:

El Joan Tarrida, de Fem Sant Antoni, comenta que el document del Resum d'Acords reflecteix molt bé el procés participatiu i tot el que s'ha anat dient fins al moment.

Pel que fa al projecte cultural, esmena que el nom de "l'ànima de l'Arnau" no el convenç. A més, proposa que el projecte es digui "projecte cultural i comunitari", ja que tot el que s'ha treballat és molt més que un projecte cultural.

A mode d'autocrítica, comenta que l'objectiu de tot plegat hauria de ser que la comunitat mateixa fos la que fa l'Arnau, però ell, per la seva banda, no ha aconseguit que el barri i Fem Sant Antoni vibrés pel tema.

Considera que el document s'ha de treballar més a fons perquè l'objectiu d'aquest procés és subvertir el model cultural i això no s'acaba de veure reflectit. A més, faltaria acabar de desenvolupar certs temes, però això també és degut a la falta de temps i concreció de les sessions participatives prèvies a la redacció del projecte.

L'Eva Lázaro puntualitza que els que venen de les entitats sí que representen les persones que estan al darrera.

La Carla Rovira comenta que des del Col·lectiu creuen que el document sembla més un tancament – en aquest cas del procés participatiu– que no pas un inici, i opinen que hauria de ser a la inversa. Consideren que, fins ara, les sessions han sigut insuficients i, per tant, això es veu reflectit al projecte. Les sessions no han acabat de tancar-se i, per tant, no s'han acabat de veure quins temes treballar i desenvolupar realment. Per tant, creuen que hi ha diferents qüestions que podrien acabar esdevenint contradictòries donat que no s'han fet els tancaments adients durant les sessions de treball.

Finalment, li ha costat d'entendre perquè creu que el llenguatge és molt institucional. Quan ho llegeix no s'identifica perquè no ho entén.

El Javier Rodrigo, de Recuperem l'Arnau assenyala que, en una setmana, és molt difícil fer esmenes d'un document, ja que els temps comunitaris són uns altres. Consideren que el projecte està explicat des de termes de gestió cultural dels anys 90 i amb un llenguatge molt institucional. Insisteixen en que, des de Recuperem, s'ha fet molt èmfasi en conceptes com gestió comunitària i economia solidària, i aquests no els veuen reflectits al document.

D'altra banda, troben estranya la divisió de la funció els usos i la gestió, ja que consideren que aquestes tres coses no poden separar-se.

Així mateix, assenyala que faltarien més referències pel que fa a la història actual i creu que al document no es parla en cap moment de la realitat dels barris i la gentrificació d'aquests.

Afegeix que tenen un conjunt d'esmenes que creuen que s'haurien de treballar en una sessió específica dedicada a això. Comenta que no s'han fet ni aportat esmenes al Drive perquè després no saben que passarà amb tot això.

Hi ha altres qüestions que els preocupen: Quan es faci el projecte, com serà la vinculació del projecte cultural amb la gestió? Creu que d'això encara no s'ha parlat i és important. D'altra banda, no entenen quin serà el jurat del concurs públic i demanen que el grup impulsor en formi part. Així mateix, pregunta quin és el paper de les comunitats a l'hora de decidir el futur projecte.

Finalment, pel que fa al Pla Funcional, pregunta quines possibles clàusules d'economia social podrien incloure's en aquest projecte d'arquitectura. Demana que es faci un esforç creatiu i imaginatiu polític sobre aquestes qüestions.

La Laia Forné assenyala que el document presentat és un esborrany, i aquest projecte el grup Impulsor se l'ha de fer seu perquè sinó no tindria sentit. Per tant, s'han de buscar metodologies de treball per fer-ho. Comenta que si bé és cert que el projecte té mancances, l'ajuntament no pot escriure les coses en nom de cap plataforma ni en nom del Grup Impulsor, sinó que això ho han de fer ells mateixos.

Per tant, s'ha de proposar de quina manera es vol fer, perquè l'escriptura col·laborativa és complexa. Comenta la possibilitat de fer una sessió o el que sigui necessari per a reconstruir el projecte.

L'Enric March comenta que li ha agradat tant el resum d'acords com el Projecte presentat. Sota el seu punt de vista és molt entenedor. Remarca també que el que s'ha de recuperar és un teatre, i que moltes vegades es recolzen en una de les tres esferes i les altres es queden a l'aire. Amb totes les propostes que acaba de fer Recuperem, no identifica el teatre enlloc. Per tant, assenyala que s'ha de posar el mateix èmfasi en les tres esferes.

Així mateix, és evident que hi ha temes que s'han de treballar més a fons, però no creu que la funció de la sessió d'avui fos que tot estigués tancat i fet. Pel que fa a la memòria, s'haurà de veure més detalladament que s'entén per memòria, buscar a gent, etc.

L'Òscar Esteban, de Tot Raval, considera que el text presentat recull bé tot el que s'ha parlat a nivell general. És evident que hi ha moltes coses que s'han de concretar més, però per a fer-ho és necessari més temps i més sessions. Així mateix, el text recull els tres àmbits que s'han estat parlant durant totes les sessions i amb els que tothom hi està d'acord.

Les esmenes que s'estan fent estan bé, donat que demostra que la gent és exigent i en té ganes. Creu que el salt més qualitatiu es produirà quan es treballi en grups més reduïts, trobant els espais i posant sobre la taula diferents visions, etc. No obstant, això no pot fer-se en dos mesos tal i com està plantejat.

D'altra banda, quan es parla d'interculturalitat i col·lectius diversos, remarca que hi ha molts col·lectius que no estan organitzats com a tals i, per tant, no actuen com a col·lectius. Per això, quan es planteja apropar-se a ells s'ha de plantejar des d'aquesta perspectiva, és a dir, des de la perspectiva de que no estan mobilitzats. Per aquest motiu, s'han de buscar estratègies que desenvolupin totes les eines possibles per a que aquests col·lectius disposin del seu espai per a produir les seves arts escèniques, s'empoderin de l'espai, etc.

Conclou que ara es té un esborrany marc, el qual ja està bé, i amb això s'haurà de veure la lletra petita de cada tema i subtema.

La Sílvia Luque comenta que li sap greu que la *música* del projecte no sigui compartida per tots i no tothom es vegi reflectit en el projecte. Intentaran apropar-lo més i que tothom se'l senti seu.

Tanmateix, assenyala que la renúncia que van fer en un moment donat al intentar canviar el projecte inicial, ha fet que aquest projecte resulti en un document massa general. Quan van redactar el que es recull al document d'acords, considera que hi havia molta més riquesa i, a l'hora de no mantenir-ho al projecte, això es pot haver perdut. Per tant, es pot recuperar el detall i la riquesa recuperant les tres potes i, alhora, hauran de veure com canvien la *música*.

Pel que fa al tema de la gestió, assenyala que s'ha tractat de manera molt genèrica, donat que la idea era dedicar-li, més endavant, una sessió específica per a treballar-ho amb més profunditat i acabar-ho de definir.

La Laia Forné afirma que cal baixar el nivell de concreció, mitjançant sessions de treball més específiques.

Paral·lelament, des del Col·lectiu es proposa dinamitzar una sessió sobre arts escèniques per parlar sobre temes més concrets per tal de poder treure algun resultat més que no siguin només acords.

El Joan Tarrida remarca que el teatre no estarà construït fins d'aquí uns anys. Per tant, ara s'hauria de veure com es gestiona l'Arnau itinerant, que és el que acabarà sent el projecte Arnau al seu inici.

El Júlio Álvaro, del Teatre Tantarantana, comenta que, sota el seu punt de vista, al final de cada reunió hi havia la sensació general de que s'arribava a certs acords. Aquests es veuen reflectits als tres eixos mencionats, i aquí és on està la base de l'Arnau. Així mateix, el projecte de l'Arnau s'anirà desenvolupant i ja s'aniran trobant les maneres de com treballar els diferents eixos, en la mesura que es tingui clar que s'han de trobar tots junts.

Per tant, el que s'ha de fer ara és donar visibilitat a l'Arnau de manera que sigui el banc de proves d'aquestes tres esferes.

La Laia Ricart, del Col·lectiu, insisteix en que no estan fent el següent pas. S'ha de determinar de que s'ha de parlar ara: de que es parla? De com entenem la comunitat? De la memòria? Per tant, com es fa aquest pas? Falten propostes al respecte. Com ha de ser aquest projecte? Com intervenen tots? Creu que això s'ha de fer en petit comitè i s'ha de començar a pensar qui són i què fan.

L'Enric March comenta que allò que es defineixi entre tots respecte que ha de ser el Teatre Arnau ha de quedar definit de tal manera que totes les sensibilitats es vegin reflectides. A més, a mida que es vagin desenvolupant les coses, aniran sorgint diferents sensibilitats respecte com entendre les diferents esferes, etc. Per tant, no es pot definir una única manera de fer-ho i, alhora, cada cop que es concretin més les coses, això te el risc d'anar tancant portes. Quan l'Arnau es comenci a moure i organitzar activitats de manera itinerant s'anirà veient que són capaços de fer.

El Joan Tarrida assenyala que el procés participatiu no s'ha acabat, la primera fase ha finalitzat, però no el procés. Ara s'obra una nova porta de treball que és l'Arnau itinerant i, per tant, s'ha de pensar com fan això.

La Laia Forné apunta que s'ha d'aconseguir que aquest projecte se'l sentin més seu. D'altra banda, assenyala que aquesta primera fase del procés participatiu finalitzarà amb la presentació del Pla Funcional. Per part seva, proposa realitzar les aportacions que es creguin convenients al document del projecte penjat al Drive i dedicar una sessió de treball específica a aquest tema.

El Valentí Oviedo està d'acord en que si es configura un Arnau itinerant correcte i potent, això és el que configurarà la identitat de l'Arnau però, alhora, el fet d'anar-se configurant fa que les propostes i el funcional es desenvolupin també paral·lelament. Per tant, el funcional del que ha de ser l'Arnau, donarà un equipament que ha de ser el més polivalent possible, per a que totes les coses que es plantegen acabin tenint cabuda i, alhora, haurà de ser el màxim fidedigne a la conservació dels elements identitaris detectats.

A continuació, l'Oriol Martori fa uns apunts sobre el programa funcional, el qual tindrà una sessió específica i independent per a parlar-ne. A més, exposa el cronograma, que planteja tot el procés de redacció, executiu, tramitació i inici de les obres. Comenta, també, que es tractarà d'un concurs a doble volta, amb una primera elecció dels equips que es creguin oportuns en base als criteris seleccionats i, posteriorment, aquests equips seleccionats concursaran a una segona volta desenvolupant més el projecte.

Segons el calendari, es tindria adjudicatari cap a l'estiu i es contempla un procés de redacció del projecte executiu de 6 mesos per a un bàsic. Així mateix, es redactaran un conjunt de documents paral·lels (modificació del planejament degut als canvis en m2, etc.). Per tant, la redacció del projecte s'allargarà fins d'aquí a un any, on es començarà una altra licitació per escollir l'empresa

que iniciarà les obres de rehabilitació/reconstrucció del teatre. Finalment, les obres s'iniciarien al 2019 i s'ha contemplat 20 mesos més d'obres.

La Núria Vila afegeix unes puntualitzacions sobre el tema del concurs d'arquitectes: al pla funcional o plec de condicions ha d'haver influències del Grup Impulsor, i aquest també hauria de formar part del jurat del projecte. A més, s'hauran de tenir en compte també partides d'economia solidària.

El Júlio Álvarez creu que s'hauria d'invertir l'ordre. Una altra sessió per a parlar del document, tot i que és necessària, li resulta molt feixuga. Per tant, proposa organitzar una jornada per plantejar-se entre tots que és un any de l'Arnau itinerant, en la que vingui gent d'arts escèniques, historiadors, gent del barri, etc. i fer l'exercici de posar en pràctica tot això.

L'Óscar Esteban està d'acord en que ara haurien de centrar-se en el tema de l'Arnau itinerant.

El Borja Lozano, de Recuperem l'Arnau, considera que aquest espai seria molt més operatiu si, en comptes de tenir 25 veus, en tingués una, per tal de treballar d'una manera molt més clara.

El Joan Tarrida insisteix en que s'hauria de crear un grup de treball per a començar a parlar sobre el Projecte de l'Arnau Itinerant i veure com s'organitzen.

A continuació, els professors de Projectes de l'UPC, del curs d'equipaments públics, donen a conèixer el conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i la Universitat Politècnica de Catalunya per implicar als alumnes de 4t de l'ETSAB (Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona) perquè puguin fer el seu projecte entorn la recuperació del Teatre Arnau, basant-se en les conclusions i demandes sorgides del procés participatiu.

Comenten que el curs comença dilluns 30 de gener i acaba el 15 de maig. Els alumnes, per tant, faran una proposta amb l'objectiu d'aprovar l'assignatura, però l'aportació que això suposarà és molt gran, ja que pot aportar molts elements de reflexió a l'hora d'escollir el projecte que es voldrà finalment. Es presentaran els 14 millors projectes, per tal d'aprofitar tota aquesta feina i totes aquestes energies en aquest procés participatiu.

No obstant, els estudiants necessiten un programa funcional i, donat que el de l'Arnau encara no està llest, han fet servir un programa funcional del Ministeri. Si l'ajuntament els dona el nou programa, intentaran canviar-ho. Si no és possible, aquesta feina serà una reflexió paral·lela.

Finalment, la Laia Forné tanca la sessió agraint l'assistència a la reunió i recordant que s'emplaçarà una propera reunió per presentar el Pla Funcional.